

ZAPROSZENIE DO ZGŁASZANIA UWAG DOTYCZĄCYCH OCENY / OCENY ADEKWATNOŚCI

Celem tego dokumentu jest poinformowanie opinii publicznej i zainteresowanych stron o pracach Komisji, aby umożliwić im przekazanie informacji zwrotnych i skuteczny udział w konsultacjach.

Zwracamy się do tych grup o przedstawienie opinii na temat przyjętego przez Komisję podejścia do wskazanego problemu i możliwych rozwiązań oraz o przekazanie nam wszelkich istotnych informacji.

⚠️ Niniejszy dokument **należy sfinalizować na jak najwcześniejszych etapach procesu oceny**, aby umożliwić optymalne wykorzystanie informacji zwrotnych otrzymanych od zainteresowanych stron.

⚠️ Choć nie ma obowiązku konsultowania się z grupą międzyresortową w sprawie projektu zaproszenia do zgłaszania uwag, **dobrą praktyką jest angażowanie dyrekcji generalnych z powiązanych obszarów polityki** już na wczesnym etapie procesu.

TYTUŁ OCENY	Wspólne Przedsięwzięcie „Fusion for Energy” – ocena śródkresowa
WIODĄCA DG I ODPOWIEDZIALNY DZIAŁ	DG ds. Energii
ORIENTACYJNY HARMONOGRAM (PLANOWANE TERMINY ROZPOCZĘCIA I ZAKOŃCZENIA)	I–IV kw. 2024 r.
INFORMACJE DODATKOWE	Strona internetowa: ITER - Performance – Komisja Europejska (europa.eu)

A. Kontekst polityczny, cel i zakres oceny

Kontekst polityczny

„Celem projektu jest wykazanie naukowej i technologicznej możliwości zastosowania energii termojądrowej do celów pokojowych”. Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej (Fusion for Energy/F4E), które jest europejską agencją wewnętrzną zgodnie z art. 8 umowy ITER, realizuje zobowiązania Euratomu dotyczące wkładu Europy w projekt ITER.

Do 2024 r. Komisja przeprowadzi śródkresową ocenę wdrożenia decyzji Rady (Euratom) [2021/281 z dnia 22 lutego 2021 r.](#) zmieniającej decyzję 2007/198/Euratom powołującą F4E. Komisja przekazuje wnioski z tej oceny Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów w 2024 r.

Projekt ITER przechodzi obecnie istotne zmiany ze względu na opóźnienia w realizacji projektu spowodowane pierwszymi w swoim rodzaju kwestiami technicznymi. Organizacja ITER dokonuje ponownej oceny zakresu projektu, harmonogramu i kosztów (zmiana scenariusza odniesienia). Równolegle rozpoczęto reformę F4E w celu rozwiązania powtarzających się problemów dotyczących wyników. Organizacja ITER i F4E dążą również do integracji swoich metod pracy. F4E zwiększa również swoją rolę we wspieraniu silnego i konkurencyjnego europejskiego sektora termojądrowego.

Cel i zakres

Zgodnie z art. 5c [decyzji Rady \(Euratom\) 2021/281](#) ocena śródkresowa obejmie **adekwatność i skuteczność, spójność, efektywność i unijną wartość dodaną** realizacji programu ITER i decyzji Rady (Euratom) 2021/281 w latach 2021–2023.

Komisja oceni jakość i adekwatność wyników programu ITER z punktu widzenia polityki UE, priorytetów i interesów, kosztów i korzyści (w tym wpływ na biznes). Oceniając realizację europejskiego udziału w ITER za pośrednictwem F4E zgodnie ze statutem F4E (załącznik do [decyzji Rady](#)), Komisja oceni skuteczność zarządzania F4E, a także najnowsze wysiłki na rzecz osiągnięcia lepszej integracji z organizacją ITER w celu wykorzystania ich synergii i komplementarności.

Wyniki oceny zostaną wykorzystane do: 1) informowania władzy budżetowej UE i ogółu społeczeństwa o stanie zaawansowania „programu ITER”, 2) dostarczenia elementów usprawniających program ITER w latach 2024–2027 oraz 3) dostarczenia dowodów na potrzeby oceny skutków towarzyszącej wnioskowi ustawodawczemu dotyczącemu dalszej realizacji projektu ITER w następnym wieloletnim okresie budżetowym.

B. Lepsze stanowienie prawa

Strategia konsultacji

Biorąc pod uwagę charakter działań prowadzonych przez F4E i organizację ITER w celu dokonania oceny w ramach oceny śródkresowej, za bardziej odpowiednie uznaje się ukierunkowane konsultacje z zainteresowanymi stronami prowadzące działalność w sektorze syntezy jądrowej niż konsultacje publiczne.

Wykaz zainteresowanych stron, z którymi należy się konsultować podczas przeprowadzania oceny śródkresowej, obejmuje przedstawicieli F4E, organizacji ITER, środowiska naukowego, Komisji Europejskiej i prywatnych przedsiębiorstw europejskich uczestniczących w budowie ITER.

Jednocześnie niniejsze zaproszenie do zgłaszania uwag będzie przez cztery tygodnie opublikowane na portalu „Wyraź swoją opinię” w celu uzyskania informacji zwrotnych od opinii publicznej. Otrzymane odpowiedzi zostaną przeanalizowane i podsumowane w załącznikach do sprawozdania z oceny.

Gromadzenie danych i metodyka

Ocena jest poparta badaniem przeprowadzonym przez zewnętrznego i niezależnego konsultanta. Konsultant będzie opierał się na danych dotyczących wyników projektu dostarczonych przez F4E i ITER, ankietach, zleconych przez Komisję badaniach związanych z syntezą jądrową, wywiadach i już opublikowanych sprawozdaniach, w tym:

- sprawozdaniu śródkresowym Komisji z postępu prac sporządzonym zgodnie z art. 5b decyzji Rady powołującej Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej oraz przyznającej mu określone korzyści, COM(2019) 147 final.
- Dokument roboczy służb Komisji – ocena *ex ante* towarzysząca wnioskowi dotyczącemu decyzji Rady zmieniającej decyzję 2007/198/Euratom powołującą Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz

Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej oraz przyznającą mu określone korzyści,
SWD(2018) 325 final.